CZĘŚĆ XXIV. № 71. ROK 12. (1841).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze infarmacyjném; w Wilnie w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Cena *Roczna* w Rossyi s pocztą a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräfe-*Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 25 rub. assyg. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

PIĄTEK, 19 Września. / 1 Października.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 18/30 *Września*.

6 Września o 2 po południu N. Cesarz Jmć zwiedził lazaret wojskowy i nowy szpital św. Łazarza w Warszawie a potém oglądał przedmioty zakupione dla J. C. Mości na ostatniej wystawie płodów krajowego przemysłu.

7go, o 11 rano, J. C. Mość słuchał mszy św. w kaplicy pułkowej 1 dywizyi pieszej.

O 1 po południu zaczęły się na Powązkowskiej równinie manewra wszystkich wojsk pod Warszawą zebranych, które były posunione aż do twierdzy Nowogeorgiewska.

8 Września N. Pan był znowu na manewrach aż do godziny 2 po południu, i wrócił potém do Warszawy.

O północy J. C. Mość wyjechał z Warszawy do Dynaburga, gdzie stanął 10 b. m, o 3 po południu.

W Dynaburgu N. Pan oglądał twierdzę i po obiedzie wyjechał o 7 wieczorem do Carskiego Sioła, dokąd przybył w zupełném zdrowiu 11, o północy.

List z Kalisza. Dziś, 6 (18) Września Król Jmć Pruski, Fryderyk Wilhelm IV, w powrocie z Warszawy do Pruss, przybył do Kalisza o wpół do 3 po południu. Przed gankiem pałacowym wysiadłszy z pojazdu, J. K. Mość raczył oglądać dodaną mu straż honorową z pułku strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa Smoleńskiego i wraz potém zbliżył się do Pomnika, wzniesionego na cześć roku 1813 i 1835. Jenerał adjutant Berg tłumaczył mu napisy ruskie na język niemiecki. Po przeczytaniu ostatniego, czwartego, «Oby Bóg wszechmogący błogosławił przymierzu i przyjąźni Rossyi z Prussami, na pokój i pomyślność obu narodów, a na postrach wspólnym ich wrogom» Król Jmć szybko wszedł po stopniach ku pomnikowi i palcem nakreślił «*Amen*».

— Podług urzędowych podań, ilość drogich kruszców dobytych z gór Uralskich w pierwszém półroczu 1841 wyniosła, jakoto: Złota: z kopalni Skarbowych 65 pudów 33 funty $88\frac{65}{96}$ zołotniki; z kopalni prywatnych 80 pudów, 25 funtów, $27\frac{44}{96}$ zołotników. W ogóle Skarbowych i prywatnych 146 pudów, 39 funtów $14\frac{13}{96}$ zołotnikow. Platyny: z kopalni Skarbowych 9 funtów 28 zołotników; z kopalni prywatnych 55 pudów, 18 funtów $11\frac{24}{96}$ zołotników.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Londyn 15 Września. Królowa wróciła do pałacu Windsor gdzie dwakroć prezydowała już na Radzie Tajnej.

— Sir Robert Peel i sir W. Follet obrani zostali na nowo bez opuru członkami izby Niższej w Tamworth i Exeter.

— Dzienniki z New-York po 20 Sierpnia donoszą że Prezydent dał swoje *veto* przeciw billowi przyjętemu na kongressie względem ustanowienia nowego Banku Stanów Zjednoczonych.

— Oto jest urzędowy i zupełny spis osób składających nowy gabinet i zarząd:

Minister bez portfelu xiążę Wellington — Pierwszy Lord Skarbu (pierwszy Minister) sir Robert Peel — Lord Kanclerz lord Lyndhurst — Kanclerz Skarbu P. H. Goulburn Prezydent Rady lord Wharncliffe — Strażnik pieczęci Tajnej xiążę Buckingham — Sekretarz Stanu Spraw Wewnętrznych Sir James Graham — S. S. Spraw Zagranicznych

hrabia Aberdeen — S. S. Osad, lord Stanley — Pierwszy Lord Admiralicyi hrabia Haddington — Prezydent Biura Kontroli Indyj lord Ellenborough — Prezydent Biura Handlu lord Ripon — S. S. Wojny sir H. Hardinge — Podskarbi Marynarki i Płatnik jenralny sir E. Knatchbull — Dyrektor jeneralny Poczt lord Lowther — Kanclerz xtwa Lancaster lord G. Sommerset — Dyrektor lasów hrabia Lincoln — W. Mistrz artyllery sir G. Murray — Viceprezydent Biura Handlu i Mistrz Mennicy W. Gladstone — Sekretarz Admiralicyi P. Sydney Herbert—Sekretarze Skarbu sir G. Clerck, sir Th. Freemantle—Sekretarze Biura kontroli Indyj W. B. Baring, Emerson Tennent — Podsekretarz Spraw Wewnętrznych C. M. Sutton — Tacyż Spraw Zagr. lord Canning i lord Klaudiusz Hamilton — Takiż Osad, G. W. Hope — Lordowie Skarbu: Alex. Pringle, H. Baring, Young, Milnes, Gaskell — Lordowie Admiralicyi: Admirał sir G. Cockburn, viceadmirał sir W. Gage, kapitanowie: sir G. Seymour, Gordon, L. Cole — Sekretarz Artylleryi kapitan Bolders — Inspektor jeneralny Artylleryi pułkownik Jonathan Peel — Prokurator jeneralny sir F. Pollock — Instygator jeneralny sir W Follet — Sędzia-adwokat doktor Nicholl — Wielkorządzca Kanady sir C. Bagot — Lord-adwokat Szkocyi sir W. Rae — *Irlandya:* Lord Namiestnik hrabia Grey — Lord Kanclerz sir E. Sugden — Pierwszy Sekretarz lord Elliot — Prokurator jeneralny Blackburne — Inkwizytor jeneralny Jackson.

Dom Królowej Jmci. Lord Szambelan hrabia Delaware — Lord-Intendent hrabia Liverpool — Wielki Koniuszy hrabia Jersey — Mistrz Łowiectwa hrabia Rosslyn — Kapitan gwardyi przybocznej margrabia Lothian — kapitan dżentelmenów-pensyonaryuszów lord Forester — Viceszamcelan lord Ernest Bruce — Podskarbi Domu Królowej hrabia Jermyn — Dżentelmeni honorowi lord Aboyne, lord Rivers, lord Hardwicke, lord Byron, hrabia Warwick, vicehrabia Sydney, hrabia Morton, margrabia Ormonde — Dżentelman pokojowy (kamerjunker) kapitan Meynell.

Pierwsza Dama honorowa xiężna Buccleugh — Damy honorowe: margrabina Camden, lady Lyttleton, lady Portmann, lady Barham, hrabina Charlemont.

Dom xięcia Alberta. Margrabia Exeter, pułkownik Perceval, lord Wellesley.

— Oto są niektóre biograficzne szczegóły o główniejszych Członkach nowego Gabinetu:

Sir Rob. Peel, syn bogatego właściciela przędzalni bawełnianej sira Roberta Peel, urodził się w Tamworth 5 Lutego 1788. Od roku 1820 żonaty jest z lady Julia, córką jenerała Floyd, z którą ma kilko dorodnych już dzieci.

Arthur Wellesley xiążę Wellington, trzeci sym hrabi Mornington, urodził się 1 Maja 1769; ożeniony od r. 1806 z lady Catherine Packenham, córką hrabi Longford, z którą ma jednego syna, margrabię Douro, członka izby Niższej. Szlachetny xiążę ma nadto tytuły: xięcia (prince) Waterloo, xięcia (duke) Ciudad Rodrigo, Granda Hiszpańskiego 1 klassy, xięcia (Duke) Vittoria, margrabi Torres-Vedras, hrabi Vimeira, i Feldmarszałka armij wielu Mocarstw stałego lądu.

James Archibald Stuart Wortley, baron Wharncliffe urodził się w 1776.

John Singleton Copley baron Lyndhurst ur. 21 Maja 1772. Używa sławy najzawołańszego prawnika i najlepszego (po lordzie Brougham) mowcy izby Wyższej.

Richard Plantagenet Nugent Chandos Grenville, xiążę Buckingham, ur. 11 Lutego 1797, jest poraz pierwszy Ministrem.

Nader Zacny (Right honourable) Henryk Goulburn, ur. w 1784, spokrewniony z wielu domami wyższej arystokracyi, używa pensyi 2,000 funt. sterl. jako dawny Sekretarz jeneralny Irlandyi.

Sir James Graham, z dawnej i szlachetnej rodziny Szkockiej Graeme, urodził się w 1782.

Eduard Geoffrey lord Stanley, starszy syn hrabi Derby, ur. 29 Marca 1799.

Georges Hamilton Gordon hrabia Aberdeen, urodz. 28go Stycznia 1784. Prócz dwukrotnego należenia do Gabinetu był długo posłem w Wiedniu.

Thomas Hamilton, hrabia Haddington, baron Melrose urodz. w 1784,

Frederic John Robinson hrabia Ripon, ur, w 1782.

William Vicehrabia Lowther, syn starszy hrabi Lonsdale.

Jenerał major sir Henry Hardinge ur. w 1785 odznaczył się w wojnie Hiszpańskiej, gdzie utracił rękę.

Sir Edouard Knatchbull pochodzi z bardzo dawnej rodziny hrabstwa Kent.

Lord Grey, Vicekról Irlandyi, jest bratem młodszym hrabi Ripon.

Lord Elliot, starszy syn hrabi de St. Germans.

(Z ogłoszonych dawniej w Tygodniku spisów czytelnicy wiedzą, jakie każdy z wymienionych członków obecnego Ministerstwa zajmował posady w gabinetach dotychczasowych.)

Wiadomo jak ważnym dla Anglii z przywozowych towarów jest herbata. Na Giełdzie Londyńskiej użyto niegodziwej spekulacyi dla podniesienia ceny tego towaru: rozgłoszono że chińczycy zniszczyli cały zbiór jego w prowincyarh południowych. Ta wieść wywarła wielki wpływ na działania giełdowe; teraz szukają wszędzie jej twórców i przekonano się o jej fałszywości. Sami torysowie, jakkolwiek naganiają politykę kapitana Elliot w ogólności, oddają sprawiedliwość jego biegłości w rozporządzeniach, skutkiem której otrzymał odnowienie stosunków i dał możność zabrania na angielskie okręty więcej herbaty w czasie wojny, niż w jakimkolwiek innym roku.

— Kilku dniami przed wyjazdem Dworu z Claremont, P. Emmanuel z Portsmouth ofiarował Królowej w darze stolik misternej roboty całkiem zrobiony z drzewa rozbi-

tego przed laty okrętu *Royal George*. Ma to być arcydzieło sztuki stolarskiej.

Paryż, *16 Września*. Pierwsze wiadomości, zebrane o sprawcy zamachu 13 b. m. przeciw Xiążętom, wymienioły niejakiego Jana Mikołaja *Pappart*, tracza, mającego 27 lat wieku, posądzanego o należenie do towarzystw tajnych. Gazeta *le Siècle*, powiedziawszy, iż bezwątpienia nazwisko o było przybrane, ogłasza dziś o nim szczegoły następujące:

«Człowiek który wystrzelił z pistoleta do Xięcia d'Aumale i który został zatrzymany pod imieniem *Pappart* został teraz poznany za niejakiego Quéniset (Franciszka.)

«Zapisany dobrowolnie do 15 pułku piechoty lekkiej 10 Listopada 1832.

«Skazany 11 Sierpnia 1835 wyrokiem 1 Rady wojennej 7 dywizyi wojskowej na trzy lata kajdan i na zniżenie w stopniu (dégradation) jako winny obelg i pogróżek przeciw swoim zwierzchnikam, i powstania przeciw straży.

«Kara pięciu lat kajdan była złagodzona na trzy lata prac publicznych, wyrokiem Królewskim 20 Listopada 1835.

«Zamknięty w domu prac publicznych w Bellecroix 27 Kwietnia 1836, Quéniset uciekł zeń 20 Lipca 1837 i odtąd Wydział Wojny niemiał więcej o nim wiadomości.

«Ten człowiek nadto uległ trzem wyrokom skazującym go na karę więzienia za kradzież a czwartemu za fałszywy pasport. W miejscu służby swojej oznaczany był jako człowiek charaktera bardzo gwałtownego i nieposłusznego.«

Sprawa o zamach 13 Sierpnia Wyrokiem Królewskim tegoż dnia odesłana została przed sąd izby parów.

Jedna gazeta donosi że zatrzymano cały jeden klub Kommunistów, który zbierał się w tawernie na ulicy St. Denis.

— Przez ostatnie dni w Paryżu zgromadzenia na ulicach nie ustawały, ale zawsze łatwo były rozpędzane siłą zbrojną, i dziś stolica jest spokojna. W Clermont również spokojność panuje, ale mówią o nowych rozruchach w Riom, w Niort i w Departamencie Wyższych Alp.

— *Mooiteur Universel* (gazeta urzędowa) donosi, że wyrokami Krżlewskiemi z d. 9 b. m. hrabia de St Aulaire mianowany został Posłem w Londynie, hrabia de Flahault posłem w Wiedniu, a P. de Salvandy, posłem w Madrycie. Hr. de St. Aulaire już wyjechał na swoje nowe stanowisko.

Hiszpanija. Gazeta urzędowa ogłasza wyrok Regenta tyczący się sprzedaży dóbr duchowieństwa świeckiego treści nartępującej:

«*Artykuł 1.* Wszelka własność duchowieństwa świeckiego, jakakolwiek jest jej natura i pochodzenie, czyli jest nadaną lub kupioną, ma się uważać jako własność narodowa.

«*Krtykuł 2.* Są również uważane jako narodowe, dobra, prawa i akcye fabryk kościelnych i bratskich.

«*Artykuł 3.* Są ogłoszone za będące do zbycia wszelkie dochody, prawa i akcye duchowieństwa katedralnego, parafialnego tudzież fabryk, kościołów i bractw, wymienionych w artykule poprzedzającym.

«*Artykuł 4.* Rząd wezmie na siebie, od 1 Paździeruika bież. roku zarząd i pobór wszelkich przychodów, czynszów i płodów własności wszelkiego rodzaju, które do dziś dnia należały do duchowieństwa Katedralnego, Kollegialnego i parafialnego; summy ztąd pochodzące użyte będą na uposażenie odprawiania służby Bożej i duchowieństwa.» (następują artykuły rozrządcze, w liczbie 18.)

Haga, *16 Września*. Król Jmć przyjął dymisye barona Verstolk ven Soelen od urzędu ministra Spraw Zagranicznych i powierzył ten urząd tymczasowie baronowi Van Zuylen van Nyvelt.

— Wojsko Niderlandskie składa isę obecnie z 10 pułków piechoty linijowej, z 6 pułków jazdy, 1 grenadyerów, kilku pułków artylleryi konnej i 43 kompanij artylleryi pieszej.

Rzym, *4 Września*. Nakoniec wyszedł tu almanak polityczny Stanów Papieskich. Portugalia ani ze strony Dony Maryi, ani ze strony dona Miguela niema reprezentantów. Legacya Hiszpańska naturalnie jest wakująca. Brezylia i Mexyk są reprezentowane, ale inne stany Ameryki Południowej nie są. Papież ma swoich nuncyuszów: w Munich, Neapolu, Turynie, Wiedniu, Szwajcaryi, internuncyuszów: w Paryżu, Bruxelli i Rio Janeciro; sprawujących interessa: we Florencyi i Nowej-Grenadzie. Wakującemi są stanowiska w Madrycie, Lizbonie i Hadze.

Florencya, *7 Września*. Thorwaldsen przybył tu 2 b. b. m. a dziś znowu odjechał do Rzymu.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Weimar, *20 Września*. J. K. W. W. xiążę Następca przybył tu wczora w doskonałém zdrowiu w powrocie z podróży do Rossyi i Niemiec.

Paryż 18 Września. Monitor urzędowy potwierdza wiadomość daną przez Gazetę *le Siècle* że prawdziwe nazwisko sprawcy ostatniego zamachu jest Quénisset. Badania jego musiały dać poznać spólników zbrodni gdyż w dniach 15 i 16 zatrzymano około 20 różnych osób — Były jeszcze burzliwe zgromadzenia na ulicach Paryża, ale te niemiały ważnych skutków. Są obawy iżby nie wybuchnęły rozruchy w stolicy z powodu popisu, który ma się rozpocząć w końcu tego miesiąca i kilka pułków odebrały rozkaz przybycia do Paryża. — W Clermont Ferrand wszystko jest spokojne; w Arles były zaburzenia do których dali powod wychodzcy hiszpańscy, użyci tam do robot. Wywiesili oni nad swojém mieszkaniem białą chorągiew co obruszyło mieszkańców; przyszło do bitwy w której dwóch ludzi odniosło rany. — Nuri Effendi, odwołany do Konstantynopolu, zabrał się na okręt w Marsylii 11 b. m.— Król dał wspaniałą ucztę w Neuilly 13 b. m. dla 17 pułku piechoty lekkiej i dla deputacyj od wojsk wszelkiej broni

zebranych w Paryżu i okolicach. Stoły zastawione były w parku, na 5,300 osób. U stołu Królewskiego który stał na czele innych usiedli Król Belgów, xiążę Saxe-Cobourg, Marszałkowie Francyi, xiążęta krwi i jenerałowie, którzy się odznaczyli w Afryce; obok były stoły oficerów, dalej, żołnierzy i podoficerów wszelkiej broni. Wszystkie stoły bez różnicy były zastawione jednostajnie z Królewskim. Powierzchnia zajęta stołami wyniosła przeszło pół lieu kwadratowej. Było na tej uczcie 1,559 półmisków, a na nie wyszło 500 kurcząt, 300 indyków, 200 pasztetów, 250 szynek, 218 pieczeni cielęcych, 220 jałowiczych, 68 pierogów z Compiegne, 60 ułożonych sztuk wetów, 5,300 butelek wina czerwonego, 3,000 butelek wina szampańskiego, *ste.* Usługa składała się z 800 lokajów w galowej liberyi. Uczta, w której brała udział i Królowa, w oddzielnym namiocie napezeciw Królewskiego, odbyła się z największym porządkiem. — Dobre nowiny odebrano z Afryki. Z Algeru pod d. 6 Września donoszą że kilka nowych pokoleń poddało się francuzom. — Na miejsce zabitego pod podpułkownikiem Levaillant w ostatnim zamachu konia, który był rumakiem arabskim czystej krwi i wielkiej ceny, Król podarował mu jednego z najpiękniejszych koni ze swojej stajni.

Londyn 18 Września. Parlament miał posiedzenie zawczora na którém pierwszy Minister oświadczył, że gdy za byłego gabinetu część tylko budżetu została przyjęta, cały ten budżet zostanie wniesiony przez nowy gabinet bez zmiany. Co zaś do ważnych zagadnień zajmujących kraj w tej chwili, (prawa zbożowe) nowy gabinet będzie potrzebował znacznego czasu dla dokładnego ich rozważenia. Lord J. Russell odpowiedział że się zgadza na pierwszy z tych wniosków, ale nie na drugi, gdyż kraj potrzebuje rychłego rozwiązania tych zagadnień ktore już oddawna się toczą. Taka zwłoku byłaby tylko sposobem utrzymania się nowego ministerstwa przy władzy bez stanowczego wypadku. Na posiedz. wczorajszém lord Russell również starał się zmusić pierwszego ministra do jasnego wytłumaczenia się w przedmiocie praw zbożowych, ale ten odpowiedział samemi ogolnikami, poczém izba zamieniła się w komitet subsydiow — Lord Grey wyjechał do Dublinu dla objęcia urzędu Vicekróla Irlandyi — Lord Ponsonby opuszcza w tych dniach Konstantynopol za urlopem, z którego zapewna nie wróci—Sir J. Graham i lord Stanley zostali na nowo obrani na członków izby Niższej.

Turcya. Tahir-pasza, po uspokojeniu Kandyi, odjechał na powrot do Stambułu—Pakiebot parowy *Nil* przywiozł Sułtanowi w darze od Paszy Egiptu siedm przepysznych koni i Nosorożca—28 Sierpnia wybuchnął w Pera pożar blisko mieszkania Konsula Rossyjsktego ale wprędce został stłumiony; tegoż dnia inny pożar zniszczył 400 domów.

Genewa. Umarł tu sławny botanik P. de Candole ojciec, mając lat 60.

Rzym, 4 Września. Podług wiadomości o podroży Papieża, J. Sw. używa najlepszego zdrowia i wszędzie po drodze odbiera dowody uwielbienia i przywiązania ludu.

(Journ. de S. P. G. P. Psz. Poln.)

UWIADOMIENIE MUZYCZNE.

Wyszły tu z litografii i przedają się wewszystkich magazynach muzycznych (prócz Paeza) następne kompozycye P. *Nowickiego* na Piano: 1.) *Deux polonaises à quatre mains, dédiées a M. la C. Branicki, née C. Potocki* i 2.) *la Promesse, Valse, dédiée a M. Claudine de Jadovsky.* Cena każdego z tych dzieł; 3 ruble assygn.

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY I AKCYOWY.

Petersburg, 9 Września.

Za rubel srebrny:

Na Londyn	na 3 m.	39 1/16, pens.
— Amsterdam	— — —	196 cens.
— Hamburg	— — —	34 15/16, 7/8 szel.
— Paryż	— — —	409, 411 cent.

AKCYE.

	Przedano po Rubli srebr.
1 Tow. zabesp. od ognia	514
2 — — — — —	138½
— — Komp. Amerykańsk	217
— — Żeglugi parowej	143
— — Wód mineralnych	—
— — Oświecenia gazem	60
— — Przędzenia bawełny	150
— — Zeglugi parowej Baltyckiej	43
— — Drogi żelaznej Carskosielskiej	—
— — Fabryki sukien. Narwskiej	—
— — — — Carewskiej perkalów	93
— — Petersburskiej chowu owiec w południowych prowincyach	—
— — Zabezpieczenia życia	60½

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Сентября 18-го 1841. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.